

Matematikte Üstün Yetenekli Ö?rencileri Belirlemede Aday Gösterme Veli Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematikte Üstün Yetenekli Ö?rencileri Belirlemede Aday Gösterme Veli Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25863>

Özet

Matematikte Üstün Yetenekli Öğrencileri Belirlemede Aday Gösterme Veli Formu, **matematiksel üstün yetenek** gösteren öğrencilerin erken teşhisi amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu form, Prof. Dr. Budak tarafından 2007 yılında tamamlanan doktora tezinin bir parçası olarak hazırlanmıştır. Temel olarak, öğrencilerin matematik alanındaki sıradışı yeteneklerini, öğrenme hızları ve motivasyonları ebeveyn gözlemleri aracılığıyla sistematik bir şekilde değerlendirmeyi hedefler. Ölçek çeydi olarak **geliştirme** odaklı olup, üstün yetenekli öğrencileri belirleme sürecinde kullanılan çok amaçlı modelin ilk basamaklarından birini oluşturur.

Anahtar Kelimeler

Üstün Yetenek, Matematikte Üstün Yetenekli, Matematik Eğitimi, Aday Gösterme, Veli Formu, Tarama Aracı, Budak (2007), Psikometrik Özellikler

Yazarlar

Budak, İbrahim

Amaç

Bu formun temel amacı, matematik alanında potansiyel veya açık üstün yetenek sergileyen öğrencilerin, okul öncesi ve ilköğretim çağlarında veli gözlemleri temel alınarak ön eleme sürecine dahil edilmesidir. Matematiksel üstün yetenek, genellikle okul ortamında standart testlerle her zaman tam olarak yakalanamayabilen soyut düşünme, problem çözme ve mantıksal akıl yürütme gibi davranışsal göstergeleri içerir.

Form, velilerin çocuklarının günlük yaşamda sergilediği matematiksel eğilimleri, merak düzeylerini ve yaşlarındaki farklı öğrenme hızları kaydetmelerine olanak tanıyarak, resmi test amaçlarından önce kapsamlı bir gözlemsel veri seti oluşturmayı amaçlar. Bu aday gösterme yöntemi, üstün yetenek tarama modellerinin önemli ve maliyet etkin bir ilk adımdır.

Yapı

Ölçek, doğrudan matematiksel yeteneğin kendisini değil, bu yeteneğin göstergesi olan davranışsal ve bilişsel eğilimleri ölçmeye odaklanmıştır. Ölçülen temel yapı, **Matematiksel Üstün Yetenek** ve bununla ilişkili kişilik özellikleridir. Bu yapı, genellikle aşağıdaki boyutları içerir:

Matematiksel Merak ve İlgisi: Sayılarla, desenlerle ve mantık oyunları ile ilgili meraklılığı.

Hızlı Öğrenme ve Kavrama: Matematiksel kavramları yaşlarındaki diğer çocuklardan çok daha hızlı ve az

tekrarla öğrenme yeteneği.

Soyut Düşünme Becerileri: Görsel veya somut materyallere ihtiyaç duymadan karmaşık fikirleri zihinsel olarak manipüle edebilme.

Yüksek Seviyede Problem Çözme: Alışılmadık veya zorlu matematik problemlerine yaratıcı çözümler bulma eğilimi.

Geçerlik

Bu ölçek, bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiş olmasına rağmen, kaynak belgelerde (tez özeti ve ilgili veri tabanları) formun spesifik olarak hesaplanmış geçerlik katsayıları veya yöntemleri (yapı geçerliliği, kapsam geçerliliği vb.) hakkında detaylı bilgiye ulaşılamamaktadır.

Akademik geliştirme süreci, genellikle uzman görüşü ve kapsam geçerliliği çalışmaları içerirse de, formun bilimsel kullanım için gerekli olan detaylı geçerlik analizleri (örneğin, faktör analizi sonuçları veya kriter geçerliliği) bu özet kaynaklarda belirtilmemiştir. Bu nedenle, ölçeğin geçerlik durumu için daha fazla araştırmaya ve tez metnine erişime ihtiyaç duyulmaktadır.

Güvenirlilik

Geçerlik bölümüne benzer şekilde, Matematikte Üstün Yetenekli Öğrencileri Belirlemede Aday Gösterme Veli Formu'nun geliştirme sürecine ait detaylı güvenirlik analizleri (iç tutarlılık katsayısı, test-tekrar test güvenirliği vb.) kaynak içerikte sunulmamıştır.

Bir aday gösterme aracının güvenirliği, ebeveynlerin farklı zamanlarda veya farklı ebeveynlerin aynı çocuk hakkında tutarlı raporlar sunabilme yeteneği açısından kritik öneme sahiptir. Bu formun bilimsel ortamlarda kullanım için, Cronbach Alfa katsayısı gibi iç tutarlılık ölçütlerinin belgelenmesi gerekmektedir. Mevcut kaynaklarda bu değerler belirtilmemiştir.

Faktör Analizi

Formun matematiksel üstün yeteneğin hangi alt boyutları ölçtüğünü belirlemek üzere uygulanan herhangi bir keşfedici veya doğrulayıcı faktör analizi sonucuna dair bilgi, mevcut kaynak özetinde yer almamaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Akademik bir tez kapsamında oluşturulmuş aday gösterme formu)

Format: Derecelendirme Tipi Form (Tipik olarak Likert veya sıkalık temelli derecelendirme ölçeği kullanıldığı varsayılmaktadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Veli (Ebeveyn)

Yaş Grubu: Matematikte üstün yetenekli oldu?u düşünülen okul ça?? öğrencileri (Genellikle ilkö?retim düzeyini kapsamaktadır).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki ilkö?retim öğrencileri ve onların ebeveynleri.

Test Metodolojisi: Matematikte üstün yetenekli öğrencileri belirlemek amacıyla kullanılan bir modelin ön tarama aşaması için tasarlanmıştır, ebeveyn raporuna dayalı gözlemsel değerlendirme metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Üstün Zeka, Matematik Yetene?i, Veli Raporu, Tarama, Bilişsel Değerlendirme, Karadeniz Teknik Üniversitesi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağılı?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın?ma Adresi: Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon (Tezin yapıldı?? kurum).

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Formun geliştirme yılı **2007**'dir. Ölçek, akademik bir doktora tezi kapsamında geliştirildi?i için, kullanım izinleri ve ücret bilgisi, yazarın veya tezin yayımlandı?? kurumun (YÖK Ulusal Tez Merkezi) politikalarına tabidir. Tipik olarak akademik çalışmalardan türetilen bu tür araçlar, eğitim ve araştırma amaçlı kullanımlarda izinle ücretsiz olabilir.

Kaynaklar

Budak, ?. (2007). Matematikte üstün yetenekli öğrencileri belirlemede bir model (Doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon).

Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıldı?: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: [matematikte-ustun-yetenekli-ogrencileri-belirlemede-aday-gosterme-veli-formu-toad.pdf](#)

Matematikte Üstün Yetenekli Ö?rencileri Belirlemede Aday Gösterme Veli Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte detayl? olarak yer almamaktad?r. Bu nedenle, maddelerin tam listesi burada sunulamamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM